

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobkyně: **Ing. M. M.**, proti žalovanému: **Policejní prezident, Policejní prezidium Policie ČR**, se sídlem v Praze 7, Strojnická 27, proti rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 28.1.2011 č.j. PPR-26551-5/ČJ-2010-99KP,

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 25.2.2011 se žalobkyně domáhala jednak přezkoumání rozhodnutí policejního prezidenta (dále rovněž „žalovaný“ nebo „odvolací orgán“) ze dne 8.12.2010, č.j. PPR-20675-5/ČJ-2010-99KP, a jednak rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 28.1.2011, č.j. PPR-26551-5/ČJ-2010-99KP.

Rozhodnutím ze dne 8.12.2010, č.j. PPR-20675-5/ČJ-2010-99KP žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí vydané v I. stupni, tj. rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje ve věcech služebního poměru č. RŘMSK-MŘ-1635/2010 ze dne 13. července 2010, kterým jí byl snížen zvláštní příplatek podle § 120 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“).

Protože žalobkyně vzala žalobu proti rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 8.12.2010, č.j. PPR-20675-5/ČJ-2010-99KP podáním ze dne 15.9.2011 zpět, soud řízení o této žalobě usnesením ze dne 19. února 2014, č.j. 3 Ad 3/2011-60 zastavil; usnesení nabylo právní moci dne 26. 2. 2014.

Rozhodnutím ze dne 28.1.2011 č.j. PPR-26551-5/ČJ-2010-99KP žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí vydané v I. stupni, tj. rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje (dále rovněž „služební funkcionář“) ve věcech

služebního poměru č. RŘMSK-MŘ-1816/2010 ze dne 13. července 2010, kterým bylo rozhodnuto tak, že podle § 114 zákona přísluší Ing. M. M. dnem 19. července 2010 základní tarif z 07. tarifní třídy a stanoveného 03. tarifního stupně ve výši 24 860,- Kč měsíčně, přičemž ostatní složky služebního příjmu jako je zvláštní příplatek určen podle § 120 odst. 3 zákona ve výši 4 400,-Kč a osobní příplatek stanoven podle § 122 zákona ve výši 500 Kč se nemění, tedy služební příjem celkem měsíčně činí 29 760,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 28.1.2011, č.j. PPR-26551-5/ČJ-2010-99KP se odvolací orgán nejprve zabýval tím, zda bylo napadené rozhodnutí řádně odůvodněno, přičemž konstatoval, že služební funkcionář v odůvodnění uvedl, že odvolatelka bude vykonávat službu v jednosměnném režimu služby, a proto nesplňuje podmínky ve smyslu ust. § 114 odst. 2 zákona pro zvýšení základního tarifu o 10 % a nenáleží jí zvýšený tarif ve smyslu § 114 odst. 1 zákona. Odvolací orgán shledal odůvodnění strohé, leč přezkoumatelné, obsahově určité s tím, že porušení ust. § 181 odst. 2 písm. a) a c) zákona shledáno nebylo. Z výrokové části napadeného rozhodnutí vyplývá, že služební funkcionář rozhoduje o právech a povinnostech účastníka řízení, který je jednoznačně určen, základní tarif je přiznán na konkrétní finanční částku s termínem účinnosti změny určeným konkrétním datem, nechybí odkaz na příslušná ustanovení zákona.

Dále se odvolací orgán zabýval otázkou, zda napadené rozhodnutí bylo vydáno příslušným služebním funkcionářem, přičemž dospěl k závěru, že ředitel Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje vydal napadené rozhodnutí jako příslušný služební funkcionář a odvolání bylo podáno ve lhůtě stanovené pro podání odvolání.

Poté odvolací orgán konstatoval důvody uvedené v odvolání a sice, že předmětné řízení bylo vedeno způsobem, kterým odvolatelce byl znemožněn výkon práv účastníka řízení, v napadeném rozhodnutí není uvedeno, na základě čeho došlo ke změně dosavadního směnného režimu služby na jednosměnný režim služby, a rovněž námitka, že rozhodnutí ve svém důsledku obchází zákon a vede k porušování § 62 a § 54 regulujících služební pohotovost a práci přesčas, odvolatelka přitom zdůraznila, že směnný režim nelze nahradit nařízením služebních pohotovostí.

K porušení procesních práv odvolací orgán konstatoval, že odvolatelka byla krácena na svých právech tím, že o předmětu řízení byla informována až doručením napadeného rozhodnutí, nebyla poučena o svých právech účastníka řízení a tedy před vydáním rozhodnutí nemohla tato práva realizovat, zejména právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout jejich doplnění, naproti tomu mohla tato práva uplatnit při podání odvolání, čehož využila. Odvolací orgán dospěl k závěru, že v daném případě mohly nastat důvody pro změnu organizace výkonu služby, a proto přistoupil k odstranění těchto vad a následně rozhodl. Dne 7. 12. 2010 byl odvolatelce zaslán dopis, kterým byla vyrozuměna o složení senátu poradní komise, informována o předmětu řízení, poučena dle svého procesního postavení podle příslušných ustanovení zákona (§ 172 a § 174) a vyrozuměna o možnosti realizovat své právo účastníka vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout jejich doplnění, avšak odvolatelka svých práv nevyužila.

Následně odvolací orgán uvedl, že ve stanovisku k odvolání uvedl služební funkcionář, že k zajištění akceschopnosti výkonu činnosti výjezdových skupin SKPV MŘP Ostrava byl ředitelem MŘP Ostrava vydán pokyn č. 21/2010, kterým bylo stanoveno, jakým způsobem bude zajištěna výjezdová činnost nejen v pracovních dnech, ale je zde upraveno i zajištění výjezdové činnosti ve dnech pracovního klidu a volna.

Odvolací orgán dospěl k závěru, že u odvolatelky se nejedná o výkon služby ve směnném ani v nepřetržitém režimu, jak stanoví § 53 odst. 4 zákona a nesplňuje tedy zákonnou podmínku pro přiznání zvýšeného základního tarifu o 10 % dle ust. § 114 odst. 2

zákona. Za důležitý zájem služby, pro který lze nařídit služební pohotovost ve smyslu ust. § 62 odst. 1 zákona, označil odvolací orgán takovou skutečnost, která může přispět či zajistit kvalitní a řádné plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů a tedy i nezbytnost zajištění výjezdové činnosti v rámci služby, kde je odvolatelka zařazena.

Dále odvolací orgán uvedl, že zákon zakotvuje definici směnného režimu služby, která v předcházejících úpravách služebního poměru chyběla. Za dvousměnný nebo třisměnný režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve dvou nebo ve třech směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích (směny se nemusejí střídat tak, aby pokryly celých 24 hodin – u dvousměnného režimu mohou směny pokrývat pouhých 16 hodin). Není rozhodující, zda je jedna směna příslušníků početnější a druhá směna příslušníků méně početná. O dvousměnný nebo třisměnný režim služby jde i v případě, kdy při střídání příslušníků ve směnách dojde k souběžnému výkonu služby příslušníků navazujících směn, avšak jen po dobu 1 hodiny. V případech, kdy je to nezbytné pro zajištění výkonu služby, může být tato doba delší. Z uvedeného vyplývá, že podmínky směnného režimu služby nejsou splněny, jestliže jsou směny sice vykonávány v různých úsecích dne (například jeden týden ráno, druhý týden odpoledne), ale nedochází ke střídání příslušníků v jednotlivých směnách. Za nepřetržitý režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích k zajištění nepřetržitého provozu vyžadujícího výkon služby 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu. Za nepřetržitý se považuje také režim služby, v němž se příslušníci sice v průběhu 24 hodin nestřídají, ale vykonávají v něm službu ve 24 hodinových směnách; znamená to, že nepřetržitý provoz může být současně jednosměnný (ve 24 hodinových směnách), dvousměnný (ve 12 hodinových směnách) i třisměnný. Dvousměnný a třisměnný provoz však nepřetržitým být nemusí. Nepřetržitým provozem není provoz, v němž je připravenost k výkonu služby v době noční nebo v sobotu a v neděli zabezpečována služební pohotovostí příslušníků. V návaznosti na uvedené odvolací orgán doplnil, že zvýhodnění příslušníků, kteří vykonávají službu v různých úsecích dne, případně také v sobotu a v neděli, je odůvodněno tím, že u nich dochází k narušení biorytmu a společenského a rodinného života. Zákon nestanoví, jak má být toto narušení intenzivní, tedy kolik různých směn (ranních, odpoledních, nočních) má příslušník v měsíci vykonat, aby mu nárok na vyšší tarif vznikl. Služební funkcionář vymezí, kteří příslušníci jsou využíváni ve směnném nebo nepřetržitém provozu a těmto příslušníkům náleží zvýšený tarif. Příslušníkovi se zvýšený tarif odejme v případě, že je převeden do jiného než směnného nebo nepřetržitého režimu služby (převedení na jiné služební místo, změna režimu služby na též služebním místě).

Závěrem odvolací orgán zdůraznil, že se ztotožňuje s napadeným rozhodnutím, neboť je v pravomoci ředitele rozhodnout, jakým způsobem zajistí efektivní využití sil a prostředků ke splnění úkolů vyplývajících z právních předpisů, a také rozhodnout, kteří příslušníci budou využíváni ve směnném nebo nepřetržitém režimu služby. Důsledkem je, že příslušník, který se nepodílí na zajišťování směnného nebo nepřetržitého režimu služby výkonem různých směn, nemá nárok na zvýšení základního tarifu o 10 %.

V podané žalobě tvrdí žalobkyně, že napadená rozhodnutí služebních funkcionářů jsou nezákonná a své námitky vyjádřila v následujících žalobních bodech:

V prvním žalobním bodu namítá žalobkyně, že řízení ve věci služebního poměru předcházející vydání napadeného rozhodnutí bylo zatíženo závažnými vadami, neboť prvostupňové rozhodnutí nebylo vydáno v průběhu řízení, když prvním úkonem vůči žalobkyni bylo přímo rozhodnutí učiněné služebním funkcionářem. Z uvedeného vyplývá, že

muselo být vypracováno již před tímto časovým okamžikem a mimo vlastní správní řízení. Nezákonným postupem tak byla žalobkyni upřena práva účastníka řízení vymezená zejména ust. § 174 zákona. Žalobkyně je toho názoru, že tyto vady nemohly být napraveny ani procesním postupem odvolacího orgánu.

Ve druhém žalobním bodu namítá žalobkyně, že žalovaný se řádně nevypořádal se všemi námitkami odvolání, a to zejména ohledně námítky, zda zrušením směnného režimu služby nedochází nejen u žalobkyně, ale u všech příslušníků útvaru vyšetřování v rámci Městského ředitelství Ostrava k obcházení zákona. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že zrušení směnného režimu bylo zajištěno výjezdovou činností prostřednictvím systému nařízených pohotovostí a přesčasů, když pohotovosti a práci přesčas lze nařídít ve smyslu § 62 a 54 pouze tehdy, vyžaduje-li to důležitý zájem služby, který v daném případě dle žalobkyně dán není. Žalobkyně přitom zdůraznila, že až do července roku 2010 existoval v rámci Městského ředitelství Ostrava vícesměnný režim služeb. Nadto má za to, že zavedením jednosměnného režimu služeb si ředitel nepočínal s péčí řádného hospodáře, neboť jednosměnný režim služeb je hospodárnější pouze v rámci těch policejních ředitelství, kde je nízký nápad trestné činnosti a kde je nařízena práce v rámci placených předčasů minimální. Na podporu uvedeného poukázala žalobkyně na prezentaci Ředitelství řízení lidských zdrojů Policejního prezidia ČR ze dne 16.6.2010, z něhož vyvozuje, že dvousměnný režim služby, který je zrušen, je pro rozpočet hospodárnější.

Ve třetím žalobním bodu tvrdí žalobkyně, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, když se v něm uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně postrádá zákonné náležitosti a je de facto nepřezkoumatelné, žalobkyně byla zkrácena na svých právech, avšak následně je v něm uvedeno, že rozhodnutí nemůže být zrušeno, když z podkladových materiálů vyplývá, že mohly nastat důvody pro změnu organizace výkonu služby, a tyto dále nekonkretizuje.

Ve čtvrtém žalobním bodu namítá žalobkyně, že napadené rozhodnutí postrádá stanovisko poradní komise, což žalobkyně shledává účelovým, neboť má za to, že bylo negativní, když telefonicky hovořila s předsedkyní poradní komise, seznala, že poradní komisi bylo navrženo, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno jako nezákonné.

V pátém žalobním bodu žalobkyně tvrdí, že napadená rozhodnutí porušují ve svém důsledku její ústavně zaručené právo na spravedlivou odměnu za práci podle čl. 28 Listiny základních práv a svobod, neboť právo na spravedlivou odměnu lze definovat jako stejný služební příjem za stejnou službu nebo službu stejné hodnoty (ust. § 112 odst. 3 zákona). Žalobkyně přitom tvrdí, že se jí takové stejné odměny nedostává, neboť skutečným důvodem napadeného rozhodnutí byla pouze snaha snížit její příjem, kterým má být kompenzován schodek v hospodaření s rozpočtovými prostředky Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, přičemž ne na všech krajských ředitelstvích policie docházelo ke snižování služebních příjmů. Žalobkyně tvrdí, že služební funkcionáři si s péčí řádného hospodáře nepočínali, a proto vznikl v rozpočtu schodek, který je nyní pokrýván snižováním služebních příjmů. Žalobkyně považuje předmětná rozhodnutí za nezákonná i za protiústavní, a to i s přihlédnutím k možnému analogickému výkladu nálezů Ústavního soudu týkajících se snižování platů soudců, a to vzhledem k některým podobnostem v postavení soudců a příslušníků bezpečnostních sborů, v rámci svého služebního postavení se neřídí pracovní právními předpisy, ale zvláštní zákonnou úpravou, která jim ukládá celou řadu omezení. Vzhledem k těmto skutečnostem musí mít za svou službu i odpovídající finanční ohodnocení, které musí poskytovat určitou jistotu a nemůže být svévolně snižována služebními funkcionáři.

V písemném vyjádření k žalobě navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a k jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující:

- *k namítaným procesním pochybením*, že žalobkyně byla poučena dopisem předsedy poradní komise ze dne 6.12.2010 o svých procesních právech a bylo jí umožněno uplatnit práva účastníka řízení dle § 174 zákona. Pokud prvostupňový služební funkcionář správně aplikoval základní normy vztahující se k dané problematice a odkázal na příslušná ustanovení zákona, prvostupňové rozhodnutí bylo obsahově dostatečně určité a přezkoumatelné. Žalobkyně měla možnost realizovat svá procesní práva v odvolacím řízení, mohla uvést nové skutečnosti a podat návrhy na provedení důkazů;

- *k neuvedení návrhu poradní komise*, že v tom nelze spatřovat účelovost, služební funkcionář není návrhem senátu poradní komise vázán a navíc návrh senátu poradní komise je součástí spisového materiálu, který je předkládán v případě žaloby soudu;

- *k námitce spočívající v tvrzeném porušení práva na spravedlivou odměnu za práci*, že služební funkcionáři vycházeli ve svých rozhodnutích z účinné právní úpravy, byl zjištěn stav věci, o němž neměli důvodné pochybnosti a to v rozsahu, kterým byl nezbytný pro jejich rozhodnutí;

- *k námitce zdůrazňující zvláštní právní postavení příslušníků bezpečnostních sborů a k námitkám směřujícím ke zrušení směnného režimu služby*, že služební funkcionář je bezpochyby oprávněn v zákonem předvídaných situacích rozhodovat i o skutečnostech, které ve svém důsledku povedou ke snížení služebního příjmu. Rozhodným je, že je v pravomoci Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje rozhodnout, jakým způsobem zajistí efektivní využití sil a prostředků ke splnění úkolů vyplývajících z právních předpisů. V případě žalobkyně bylo přehodnoceno rozvržení doby služby a byl stanoven jednosměnný režim služby. Žalobkyně v podané žalobě ani netvrdí, že by vykonávala službu v nepřetržitém nebo směnném provozu, žalobní důvody směřují pouze ke zpochybnění hospodárnosti směnného režimu služeb. Tato argumentace však nemůže v daném případě obstát, není totiž v působnosti žalobkyně posuzovat, zda zavedení jednosměnného režimu služeb je provedeno s péčí řádného hospodáře. Žalobkyní prováděné srovnání s Krajským ředitelství hl. m. Prahy je pro potřeby zvýšení základního tarifu o 10 % nesměrodatné. Žalobkyně neuvádí žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že vykonává činnost ve směnném nebo v nepřetržitém režimu služby. Ke zvýšení základního tarifu o 10 % je rozhodující charakter skutečně vykonávané činnosti. Zajištění výkonu služby v oddělení, ve kterém je žalobkyně zařazena, vyplývá z pokynu ředitele Městského ředitelství policie Ostrava č. 21 ze dne 29. června 2010, který stanovil jednosměnný režim služby.

Z obsahu správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Dne 13. 7. 2010 vydal ředitel Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje rozhodnutí ve věcech služebního poměru č. RŘMSK-MŘ-1816/2010, kterým rozhodl podle § 114 zákona tak, že Ing. M. M. přísluší dnem 19. 7. 2010 základní tarif z 07. tarifní třídy a stanoveného 03. tarifního stupně ve výši 24 860,- Kč měsíčně, přičemž ostatní složky služebního příjmu se nemění: zvláštní příplatek podle § 120 odst. 3 zákona ve výši 4 400,-Kč a osobní příplatek stanoven podle § 122 zákona ve výši 500 Kč. Služební příjem celkem měsíčně činí 29 760,- Kč. Rozhodnutí odůvodnil služební funkcionář tím, že jmenovaná bude vykonávat službu v jednosměnném režimu služby, proto nesplňuje podmínky ve smyslu ust. § 114 odst. 2 zákona pro zvýšení základního tarifu o 10 % a náleží jí nezvýšený tarif v souladu s ust. § 114 odst. 1 zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 23. 7. 2010 odvolání, v němž namítala, že byla porušena její procesní práva, neboť prvním úkonem ve věci bylo rozhodnutí služebního funkcionáře, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť ve svém důsledku obchází zákon a povede k porušování § 54 a § 62 zákona regulujících služební pohotovost a práci přesčas, když zavádí pouze jednosměnný režim služby, neboť příslušníci budou vykonávat běžný výkon služby v rámci nařízených pohotovostí a prací přesčas.

V rámci „Vyrozumění o složení senátu poradní komise“ ze dne 6. 12. 2010 byla žalobkyně seznámena se složením senátu poradní komise, který bude projednávat její odvolání a dále byla poučena ve smyslu ust. § 172 a § 174 zákona.

O odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 28.1.2011 č.j. PPR-26551-5/ČJ-2010-99KP tak, jak bylo podáno výše.

Součástí správního spisu je i pokyn č. 21/2010 ředitele Městského ředitelství policie Ostrava ze dne 29. 6. 2010, kterým v čl. 2 bylo upraveno „Zajištění výjezdové činnosti mimo silničních, železničních, leteckých a lodních nehod“ tak, že výjezdová činnost je zajišťována příslušníky územního odboru SKPV v pracovních dnech:

- 1) v době od 7:00 hod. do 15:00 hod. zajišťována v rámci jednotlivých oddělení obecné a hospodářské kriminality vlastními příslušníky dle rozpisu v rámci pravidelné směny;
- 2) v době od 15:00 hod. do 22:00 hod. v rámci osmi oddělení obecné kriminality jedním policistou na úseku odhalování a jedním policistou na úseku vyšetřování dle rozpisu; u oddělení hospodářské kriminality společně jedním kriminalistou dle rozpisu velených do služební pohotovosti na služebně;
- 3) v době od 15:00 hod. do 07:00 hod. v rámci 9. a 11. oddělení obecné kriminality na úseku odhalování vždy dvěma policisty dle rozpisu po linii násilné trestné činnosti a dvěma policisty po linii nealkoholové toxikománie velených do služební pohotovosti v bydlšti;
- 4) v době od 22:00 hod. do 7:00 hod. ve dnech pondělí až čtvrtek, pokud tyto dny nejsou dny pracovního volna, dle stanoveného rozpisu dvěma policisty na úseku vyšetřování a dvěma policisty na úseku odhalování z jednotlivých oddělení obecné kriminality, velených do služební pohotovosti na služebně;
- 5) v době od 22:00 hod. do 7:00 hod. v pátek, pokud tento den není den pracovního volna, dle stanoveného rozpisu třemi policisty na úseku vyšetřování a třemi policisty na úseku odhalování z jednotlivých oddělení obecné kriminality, velených do služební pohotovosti na služebně.

Následně je v uvedeném pokynu upraveno i zajištění výjezdové činnosti ve dnech pracovního klidu a volna.

K ústnímu jednání, které se konalo ve věci dne 14. března 2014, se žalobkyně nedostavila a zaslala soudu omluvu z důvodu nemoci syna. K věci žalobkyně uvedla, že na podané žalobě trvá a žádá soud o její projednání s tím, že odročení nežádá. Zástupce žalovaného poukázal na důvody uvedené v napadeném rozhodnutí a v písemném vyjádření k žalobě a navrhl zamítnutí žaloby.

Soud zamítl provedení důkazu výpisy z organizační struktury Policie ČR, statistickým přehledem za období do října roku 2010, žalobkyní zpracovaným porovnáním nápadu hospodářské trestné činnosti a počtu příslušníků OHK MŘ Ostrava a pražských obvodních ředitelství, prezentací PP Policie ČR „Rozpočtová situace KŘP – policisté leden – květen 2010 a výhled do konce roku“, rozhovorem s MV uveřejněným v deníku MF DNES dne 6. 12. 2010 a zápisem z porady vedoucího Územního odboru vnější služby MŘ Ostrava ze dne

30. 6. 2010 pro nadbytečnost, neboť uvedené důkazní prostředky jsou irrelevantními pro rozhodnutí ve věci samé a posouzení žaloby, když soud vzal současně ve zřetel, že spisový materiál se stal dostatečným podkladem k vydání napadených rozhodnutí.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 53 odst. 4 služebního zákona se za dvousměnný nebo třisměnný režim služby považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve dvou nebo ve třech směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Za nepřetržitý režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích k zajištění nepřetržitého provozu vyžadující výkon služby 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu, nebo v takovém režimu vykonávají službu ve 24 hodinových směnách a režim služby podle odst. 5.

Podle § 114 odst. 1 služebního zákona základní tarif je měsíčně poskytovanou složkou služebního příjmu, která je stanovena v měsíčních částkách za stanovenou dobu služby. Příslušník má nárok na základní tarif, který je stanoven pro tarifní třídu stanovenou pro služební místo a služební hodnost, do níž je jmenován, a pro tarifní stupeň, do kterého je zařazen.

Podle § 114 odst. 2 služebního zákona základní tarif, na který má příslušník nárok podle odstavce 1, se zvyšuje o 10 % příslušníkovi, který vykonává službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podstatou posuzovaného sporu je otázka, jaký režim služby žalobkyně vykonává, potažmo zda vykonává takový režim služby, aby jí náleželo desetiprocentní zvýšení základního tarifu, což znamená, že by žalobkyně vykonávala službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby.

Pokud jde o právní úpravu rozvržení doby služby a odměňování obsaženou v zákoně o služebním poměru, zákon rozlišuje tři způsoby rozvržení doby služby:

- 1) rovnoměrné rozvržení doby služby (§ 53 odst. 2),
- 2) nerovnoměrné rozvržení doby služby (§ 53 odst. 3) a
- 3) dvousměnný, třisměnný nebo nepřetržitý režim služby (§ 53 odst. 4).

Tyto režimy přitom zákon odděluje a nepřipouští jejich překrývání či kombinování, tzn., že doba služby může být příslušníkovi rozvržena pouze podle jednoho z těchto režimů, tj. buď rovnoměrně, nebo nerovnoměrně nebo jako nepřetržitá doba služby, příp. režim ve

směnách. Podle § 114 odst. 2 se pak příslušníkovi, který vykonává službu ve dvousměnném, třísměnném nebo nepřetržitém režimu služby, zvyšuje základní tarif o 10 %.

Z obsahu spisu má soud za prokázáno, že policisté zařazení na oddělení žalobkyně se podílejí na zajištění výkonu služby výjezdové skupiny, přičemž zařazení policistů ve výjezdové skupině je určeno rozpisem policistů oddělení obecné kriminality a oddělení hospodářské kriminality. Na výkonu služeb ve výjezdové skupině se střídají všichni příslušníci uvedených oddělení, a to několika službami konanými v různých dnech v týdnu, včetně sobot a nedělí, a zajišťují tak nepřetržitý provoz ve smyslu § 53 odst. 4 služebního zákona. Dle rozpisu služeb za měsíc červenec 2010 měla žalobkyně v měsíci 1x pohotovost (22. 7. 2010 od 15,00 hod. do 22,00 hod) a dle rozpisu služeb za měsíc srpen 2010 měla žalobkyně v měsíci 3x pohotovost (dne 22. 8.2010 od 5,00 hod. do 7,00 hod, dne 23.8.2010 od 15,00 hod. do dne 24. 8.2010 v 01,00 hod., dne 27.8.2010 od 15,00 hod. do 22,00 hod.); uvedené období je dobou mezi vydáním prvostupňového a druhostupňového rozhodnutí. Z rozpisu služeb rovněž vyplývá, že žalobkyně měla pravidelnou dobu služby od 7.00 hod do 15.00 hod. Ve dnech pracovní pohotovosti byla k dispozici pro plnění úkolů výjezdové skupiny; tímto okamžikem se podílela na činnosti výjezdové skupiny, ale nikoli v rámci nepřetržitého provozu. Zařazování žalobkyně do činnosti výjezdové skupiny tak lze kvalifikovat jako plánované nerovnoměrné rozvržení služby podřazené potřebám bezpečnostního sboru (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č.j. 6 Ads 59/2012-53).

Z pokynu č. 21/2010 ředitele Městského ředitelství policie Ostrava ze dne 29. 6. 2010 vyplývá, že služba výjezdové skupiny je zajišťována nepřetržitě (tedy 24 hodin 7 dnů v týdnu) střídajícími se příslušníky oddělení obecné kriminality a oddělení hospodářské kriminality. Do služby v rámci výjezdové skupiny jsou veleni dva – čtyři příslušníci denně. Takovou službu žalobkyně absolvuje podle rozvrhů služeb za měsíce červenec a srpen 2010 založených ve správním spise průměrně dvakrát měsíčně; to znamená, že se žalobkyně podílí na výkonu nepřetržité služby výjezdové skupiny cca patnácti hodinami měsíčně nad svou základní pracovní dobu. Z pokynu č. 21/2010 ředitele Městského ředitelství policie Ostrava ze dne 29. 6. 2010 rovněž vyplývá, že na zajištění výkonu této nepřetržité služby se podílí opakovaně všichni příslušníci, kteří se střídají. V daném případě se tedy u žalobkyně nejednalo o nahodilý výkon služby, neboť služba ve výjezdové skupině byla jí vykonávána několikrát v měsíci a režim jejího velení do výjezdové skupiny byl ustálený a předem plánovaný.

Zákon výslovně neupravuje takové situace, kdy příslušník běžně vykonává službu způsobem, který by se dal označit jako rovnoměrné rozvržení doby služby, a současně se částečně podílí na výkonu činnosti, která musí být zajišťována nepřetržitě.

Při definování charakteru služby žalobkyně je třeba jednoznačně její činnost podřadit pod jeden ze zákonem definovaných režimů služby, zákon nepočítá s překrýváním či kombinováním několika režimů služby.

Při posouzení, o jaký způsob rozvržení služby se v případě žalobkyně jedná, soud zvažoval poměr doby služby, kterou žalobkyně vykonává ve své běžné pracovní době, tedy v době od 7:00 hod do 15:00 hod, a doby služby vykonané mimo ni. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobkyně se podílí na výkonu služby ve výjezdové skupině mimo svou běžnou pracovní dobu přibližně 15 hodinami měsíčně. Ostatní službu v rámci svého běžného zařazení vykonává žalobkyně ve zbývající pracovní době, tj. přibližně 150 hodinách měsíčně. Doba,

kteřou žalobkyně stráví při zajišťování služby výjezdové skupiny mimo svou běžnou pracovní dobu, činí tedy přibližně 10 % celkového fondu její pracovní doby.

Dalším možným aspektem jsou skutečnosti vyplývající z ust. § 53 odst. 4 zákona o služebním poměru, tedy že za dvousměnný nebo třisměnný režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve dvou nebo ve třech směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích.

Za nepřetržitý režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích k zajištění nepřetržitého provozu vyžadující výkon služby 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu, nebo v takovém režimu vykonávají službu ve 24 hodinových směnách a režim služby podle odst. 5.

V daném případě ze spisového materiálu ani z tvrzení účastníků nevyplynulo, že by se příslušníci příslušných oddělení podíleli na výkonu služby v nepřetržitém režimu zajišťovaném denně v pracovních dnech dvěma až třemi osobami z obou oddělení (ve výjezdové skupině) a ve dnech pracovního klidu a volna třemi až čtyřmi osobami z obou oddělení (ve výjezdové skupině) z důvodu vyšších nároků na jejich výkon. Z obsahu správního spisu vyplývá, že tento stav je dán požadavky na složení výjezdové skupiny vycházející z čl. 2 pokynu ředitele Městského ředitelství policie Ostrava ze dne 29. 6. 2010. Z uvedeného pokynu rovněž vyplývá, že se policisté na daných odděleních ve výkonu této služby pravidelně střídají.

Za této situace dospěl soud k závěru, že pokud se žalobkyně účastní na zajištění nepřetržitého výkonu služby ve výjezdové skupině přibližně dvěma, popř. třemi směnami měsíčně, aniž by pro nižší počet služeb byly relevantní důvody (kromě spravedlivého podílu všech příslušníků daného oddělení na zajištění služby výjezdové skupiny), tedy nemůže být požadavek na vzájemné střídání se příslušníků ve směnách naplněn, nemluvě o požadavku, aby se tak dělo v rámci 24 hodin po sobě jdoucích.

Ve vztahu k ust. § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru, podle kterého se základní tarif příslušníka, který vykonává službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby, zvyšuje o 10 %, lze dospět ke stejnému závěru. Jak uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí „zvýhodnění příslušníků, kteří vykonávají službu v různých úsecích dne, případně také v sobotu a v neděli, je odůvodněno tím, že u nich dochází k narušení biorytmu a společenského a rodinného života“. Předmětné desetiprocentní zvýšení základního tarifu má tedy za cíl kompenzovat mimo jiné odpovědnost a namáhavost vykonávané služby. Citované ustanovení míří především na případy, kdy příslušník úskalím spojeným se směnným režimem služby čelí pravidelně, tedy se v rámci svého zařazení podílí pouze či převážně na zajišťování nepřetržitého režimu služby a z tohoto titulu je jeho služba obdobně zatěžující jako například třisměnný provoz.

V daném případě služba žalobkyně není takového charakteru, aby dlouhodobě působila na biorytmus a rodinný a sociální život a není tedy službou konanou ve směnách.

K jednotlivým žalobním námitkám soud uvádí, že je neshledal důvodnými z následujících důvodů:

K námitce v prvním žalobním bodu, kdy žalobkyně poukazuje na procesní vady, soud uvádí, že žalobkyně má nepochybně právo na seznámení se se shromážděnými podklady před vydáním rozhodnutí i právo navrhnout důkazní prostředky (ust. § 174 zákona), k čemuž před

správním orgánem prvního stupně nedošlo a i žalovaný takové pochybení připustil. Soud přesto z tohoto důvodu nepřistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že uvedené pochybení za situace, kdy prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí výslovně označil skutečnosti, z nichž při svém rozhodování vycházel (tyto skutečnosti jsou doloženy ve správním spisu), uvedl adekvátní právní úpravu, kterou se řídil při vydání rozhodnutí, jež je srozumitelné (neboť z něj jednoznačně plyne jak a na základě jaké úvahy prvostupňový orgán rozhodl) bylo „konvalidováno“ v rámci odvolacího řízení, kdy odvolací orgán v rámci „Vyrozměnění o složení senátu poradní komise“ ze dne 6. 12. 2010 žalobkyni poučil o jejích právech ve smyslu ust. § 172 a § 174 zákona. Nadto žalobkyně sama netvrdí, potažmo neprokazuje, jak konkrétně se tato vada v jejím případě promítla do rozhodnutí ve věci samé.

Nedůvodnými shledal soud i námitky *ve druhém žalobním bodu*, v němž namítá žalobkyně, že žalovaný se řádně nevypořádal se všemi námitkami odvolání, a to zejména s námitkou, zda zrušením směnného režimu služby nedochází nejen u žalobkyně, ale u všech příslušníků útvaru vyšetřování v rámci Městského ředitelství Ostrava k obcházení zákona. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že zrušení směnného režimu bylo zajištěno výjezdovou činností prostřednictvím systému nařízených pohotovostí a přesčasů, když pohotovosti a práci přesčas lze nařídit ve smyslu § 62 a 54 pouze tehdy, vyžaduje-li to důležitý zájem služby, který v daném případě dle žalobkyně dán není.

Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný za důležitý zájem služby, pro který lze nařídit služební pohotovost ve smyslu ust. § 62 odst. 1 zákona, označil takovou skutečnost, která může přispět či zajistit kvalitní a řádné plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů a tedy i nezbytnost zajištění výjezdové činnosti v rámci služby, kde je jmenovaná zařazena. Vzhledem k obsahu napadeného rozhodnutí je soud toho názoru, že sice žalovaný se s uvedenou námitkou vypořádal toliko obecně, navzdory tomu dospěl soud k závěru, že žalovaný se k jejímu obsahu ani konkrétněji vyjádřit nemohl, když ve své podstatě je tato námitka námitkou hypotetickou předjímající skutkový stav, který ke dni napadeného rozhodnutí nenastal. Pokud žalobkyně měla za to, že bude v následném čase krácena tím, že jí bude nařízena práce přesčas, aniž by tomu odpovídala adekvátní náhrada, tj. byla proplacena v souladu se služebními předpisy a započítána do výše odchodného, má možnost využít k tomu odpovídající právní prostředky obrany, tedy např. žalobu o stanovení výše náhrady za práci přesčas, popř. žalobu proti rozhodnutí o odchodném. Nelze však úspěšně namítat skutečnosti, které dosud nenastaly, když takového skutečnosti nejsou ze své podstaty ani skutečnostmi přezkoumatelnými právě proto, že tvrzené skutečnosti v době vydání napadených rozhodnutí nenastaly. V souvislosti s tím poukazuje soud na již uvedené, a sice, že při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

K námitce *ve třetím žalobním bodu* spočívající v tvrzení žalobkyně, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí sice uznal, že odvolatelka byla krácena na svých právech, současně však vyjádřil svou úvahu, že práva mohla uplatnit v rámci podání odvolání, čehož využila. Dále uvedl, že z podkladových materiálů vyplývá, že mohly nastat důvody pro změnu organizace výkonu služby, a proto bylo jeho úkolem, aby vady odstranil. V uvedeném tedy soud tvrzený rozpor neshledal.

Ohledně námitky obsažené *ve čtvrtém žalobním bodu*, kdy žalobkyně upozorňuje, že napadené rozhodnutí postrádá stanovisko poradní komise, což žalobkyně shledává účelovým, neboť má za to, že bylo negativní, soud uvádí jednak, že stanovisko poradní komise není obligatorní součástí rozhodnutí, a jednak, že tvrzení žalobkyně o negativním charakteru

stanoviska vyvrací obsah správního spisu, který obsahuje stanovisko poradní komise s doporučujícím závěrem.

Soud nepřisvědčil ani námitce žalobkyně obsažené v *závěrečném pátém žalobním bodu* ohledně tvrzení, že napadená rozhodnutí porušují ve svém důsledku její ústavně zaručené právo na spravedlivou odměnu za práci podle čl. 28 Listiny základních práv a svobod. Žalobkyně přitom tvrdí, že se jí stejné odměny nedostává, neboť skutečným důvodem napadeného rozhodnutí byla pouze snaha snížit její příjem, kterým má být kompenzován schodek v hospodaření s rozpočtovými prostředky Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje.

Uvedené tvrzení dle soudu není vyjádřeno v natolik konkrétní míře, aby mohlo být soudem přezkoumáno. Samo tvrzení, že „žalobkyni se nedostává stejné odměny za stejnou službu proto, že skutečným důvodem napadeného rozhodnutí byla snaha snížit její příjem, kterým má být kompenzován schodek v hospodaření s rozpočtovými prostředky Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje“ postrádá prvek uvedení konkrétních, soudem přezkoumatelných indicií, aby soud mohl dospět k jednoznačnému závěru o příčinném řetězci jednotlivých tvrzení. V této námitce především absentuje specifikace, jaký služební příjem a za jakou službu má žalobkyně na mysli a ve vztahu ke kterým konkrétním příjmům či ve vztahu ke které konkrétní službě jiného příslušníka tvrdí žalobkyně porušení svého práva na spravedlivou odměnu za práci. S ohledem na hypotetický charakter námítky, soud nepřistoupil k doplňování této námítky, která tak, jak byla vyjádřena, nemohla být shledána úspěšnou.

Soud tedy uzavírá, že žalobkyni nepřisvědčil v tom, že má nárok na 10% zvýšení základního tarifu podle § 114 odst. 2 zákona. Jak bylo žalovaným v napadeném rozhodnutí správně uvedeno, žalobkyně nevykonává službu v dvousměnném, třisměnném či nepřetržitém režimu služby.

Ze všech výše uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto rozhodl o zamítnutí žaloby podle § 78 odst. 7 s.r.s.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.r.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. března 2014

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Jeklová